

پُل پوت

کابوس سرخ

فیلیپ شورت

ترجمہ بیژن اشتری

فهرست

۱۱	مقدمه مترجم
۱۳	مقدمه نویسنده
۳۳	۱ سولوت سور
۸۳	۲ شهر نور
۱۴۵	۳ تشرف به جنبش مقاومت
۱۷۹	۴ واقعیت‌های کامبوجی
۲۳۹	۵ رشد جنینی
۳۰۷	۶ مرگ ناگهانی منطق
۳۴۵	۷ آتش‌های تطهیر
۴۱۹	۸ مردان سیاهپوش
۴۵۱	۹ کمال آتی
۵۱۳	۱۰ الگوی جهان
۵۵۱	۱۱ میکروب‌های استالین
۶۱۷	۱۲ فروپاشی مدینه فاضله
۶۷۷	نمایه

مقدمه مترجم

پل پوت، دیکتاتور کمونیست کامبوج، در نیمه دوم دهه هفتاد قرن بیستم میلادی، با کشتن یک و نیم میلیون تن از جمعیت هفت میلیونی کامبوج، نام خود را در کنار نام‌های بی‌رحم‌ترین و خشن‌ترین دیکتاتورهای سده‌های اخیر جهان قرار داد. خمرهای سرخ گروهی از رزمندگان کمونیست کامبوجی بودند که از اوایل دهه شصت قرن بیستم، تحت رهبری پل پوت و دیگر یارانش، مبارزاتشان را علیه رژیم‌های عمدتاً غرب‌گرای کامبوج آغاز کردند. خمرهای سرخ سرانجام با استفاده از کمک‌های نظامی کمونیست‌های ویتنامی و چینی در آوریل ۱۹۷۵ موفق به غصب قدرت حکومتی شدند. اما دوره تقریباً چهار ساله حکمرانی خمرهای سرخ بر کامبوج قرین بدترین کابوس‌هایی بود که ممکن است نصیب ملتی شود. تخلیه اجباری شهرها از جمعیت، بیگاری کشیدن از آحاد ملت، نابودی اقتصاد ملی، سلب تمامی آزادی‌های فردی و مدنی، و کشتار بی‌رحمانه مخالفان ثمره حکومت چند ساله پل پوت و رفقاییش بر کامبوج بود. ویتنام، همسایه قدرتمند کامبوج، در سال ۱۹۷۹ کامبوج را به تسخیر خود درآورد. برای مردم کامبوج، این اشغال حداقل در روزهای آغازینش در حکم آزاد شدن از شر ستمکاری‌های حکومت خمر سرخ بود. اما اشغال کشور موضوعی نبود که مردم کامبوج بتوانند مدتی طولانی آن را تحمل کنند. خمرهای سرخ در کنار نیروهای ملی و غیر کمونیست به جنگ اشغالگران ویتنامی رفتند. در این زمان، چینی‌ها و آمریکایی‌ها از خمرهای سرخ و ائتلاف ضد ویتنامی، و شوروی‌ها از ویتنامی‌های اشغالگر حمایت مالی و تسلیحاتی می‌کردند. سرانجام، ده سال پس از اشغال کامبوج، در پی امضای قرارداد صلح پاریس، ویتنامی‌ها نیروهایشان را از خاک کامبوج بیرون کشیدند. خمرهای سرخ در این دوره تازه تلاش

کردند تا نقشی در حکومت جدید کامبوج داشته باشند اما خاطره جنایت‌ها و خشونت‌های خمرهای سرخ هنوز در اذهان مردم کامبوج زنده بود. خمرهای سرخ از این پس راه زوال و نابودی تدریجی را طی کردند. با مرگ پل پوت در ۱۹۹۷، خمرهای سرخ آخرین نفس‌هایش را کشید؛ به طوری که دو سال بعد هیچ اثری از آثار این نیروی جهنمی باقی نماند.

فیلیپ شورت، نویسنده کتاب پل پوت، کابوس سرخ سالیان متمادی برای تایمز، اکونومیست و بی‌بی‌سی خبرنگاری کرده است. شورت نویسنده کتاب بسیار موفقی در باره زندگی مائو رهبر سابق چین است. شورت در دهه ۱۹۷۰ و اوایل دهه ۱۹۸۰ در چین و کامبوج زندگی کرده و به همین دلیل شخصاً در بطن بسیاری از رویدادهای تاریخی کامبوج قرار داشته است. روایت او از کامبوج، خمرهای سرخ و پل پوت روایتی دقیق و متکی به انبوهی از اسناد و نیز هزاران ساعت مصاحبه‌هایی است که وی با رهبران خمر سرخ و دیگر شخصیت‌های سیاسی این کشور طی سال‌های متمادی انجام داده است. این یک روایت دست اول و نادر از یکی از خونریزترین دیکتاتورهایی است که تاریخ جهان تاکنون به خود دیده است.

پل پوت گرچه چهره شناخته شده‌ای نزد ما ایرانی‌هاست اما تاکنون هیچ کتاب مستقل و جامعی در باره او به فارسی ترجمه و منتشر نشده بود. این، نخستین کتاب فارسی در باره پل پوت و خمرهای سرخ است که ترجمه شده و در اختیار خوانندگان فارسی‌زبان قرار می‌گیرد.

و نکته آخر این‌که برای احتراز از اضافه شدن بر حجم کتاب از چاپ فهرست منابع و مراجع کتاب اجتناب شد. علاقمندان می‌توانند با ارسال ئی-میل به آدرس زیر فهرست کامل مراجع و منابع کتاب را دریافت کنند:

anatomyofanightmare@wanadoo.fr

بیژن اشتیری

دوازده اسفند ۱۳۹۱

مقدمه نویسنده

خبر ساعت ده شب در هانوی^۱ به دست اینگ ساری^۲ رسید. این تلگراف دارای رمز مورس از مقر «خمرهای سرخ»^۳ در شمال غربی پنوم پن^۴، پایتخت کامبوج ارسال شده بود. ساری به محض گشودن رمز تلگراف به دفتر کمیته مرکزی حزب کارگران ویتنام تلفن کرد و خواهان برقراری تماس با له دوک تو^۵ شد. این عضو کمیته مرکزی حزب کارگران [کمونیست] ویتنام سال گذشته به اتفاق هنری کیسینجر^۶ برای تلاش‌های مشترکشان جهت پایان دادن به جنگ ویتنام برنده جایزه صلح نوبل شده بود. له دوک تو تصمیم گیرنده اصلی در خصوص روابط ویتنامی‌ها با کمونیست‌های کامبوجی بود.

ساری مغرورانه به له دوک تو گفت: «پنوم پن را گرفته‌ایم.»

ساری ۲۵ سال بعد، هنوز پاسخ ناراحت‌کننده این صاحب‌منصب ویتنامی را به خاطر داشت. له دوک تو با لحن گزنده‌ای به ساری گفته بود: «مواظب باش گزارش‌های نادرسر سبب گمراهی‌ات نشود! یادت هست که قبلاً به ما گفته بودی شهر تاکو^۷

۱. Hanoy؛ شهر مرکزی در شمال ویتنام که بعدها پایتخت ویتنام شد. - م.

۲. Ieng Sary؛ عضو دائمی کمیته پایداری حزب کمونیست کامبوج (متولد ۱۹۲۴) از سال ۱۹۶۳ به بعد و مسئول امور خارجی دولت خمرهای سرخ از سال ۱۹۷۵ تا ۱۹۷۹. اینگ ساری سال ۲۰۱۳ درگذشت. - م.

3. Khmer Rouge

4. phnom Penh

۵. Le Duc Tho؛ عضو بنیانگذار حزب کمونیست هندوچین و سپس عضو دفتر سیاسی حزب کارگران ویتنام که مسئولیت تماس با کمونیست‌های کامبوجی را بر عهده داشت (متولد سال ۱۹۱۱ - متوفای سال ۱۹۹۰). - م.

۶. Henry Kissinger؛ وزیر امور خارجه آمریکا در دوران ریاست جمهوری نیکسون. - م.

7. Takeo